מנורת המאור — ברכת הלבנה

ברכת הלבנה. גרסי' במס' סנהדרין בפ' היו בודקין אותו, אמ' ר' יהודה הרואה לבנה בחידושה אומר, בא"י אמ"ה אשר במאמרו ברא שחקים וברוח פיו כל צבאם, חוק וזמן נתן להם שלא ישנו את תפקידם, ששים ושמחים לעשות רצון קוניהם, פועל אמת שפעולתו אמת, וללבנה אמר שתתחדש, עטרת תפארת לעמוסי בטן, שהן עתידין להתחדש כמותה ולפאר ליוצרם על כבוד מלכותו, בא"י מחדש החדשים. פי' פועל אמת, הב"ה שפעולתו אמת, שבדין מיעט את הלבנה לפי שקטרגה על החמה. אמ' ר' יוחנן עד מתי מברכין על החדש, עד שתתמלא פגימתו, אבל מכאן ואילך כבר הוא ישן, ואין ראוי לברך על חידושו. אימתי נתמלאת פגימתו, רב יהודה אמ' עד שבעה, שנתמלאת הפגימה והיא כחצי עגולה, ונהרדעי אמרי עד ששה עשר, ולא ששה עשר בכלל שנעשה כלו שלם. והלכה כנהרדעי. ואלו הי"ו יום מונין אותן משעת המולד ולא מיום קביעות החדש. תאנא דבי ר' ישמעאל, אלו לא זכו ישראל אלא להקביל פני אביהם שבשמים פעם אחת בכל חדש דיים. אמ' אביי הילכך מברכינן מעומד. מרימר ורב אשי מכתפי להו ומברכי. פי' שהיו נסמכין ידו של זה על כתיפיו של זה, וידו של זה על כתיפיו של זה, דרך חשיבות, להקביל פני שכינה דרך כבוד. וגרסינן במסכת סופרים אין מברכין על הירח אלא במוצאי שבת, כשהוא מבושם ובגדים נאים. פי' מבושם, שבשבת אדם נאה ומבושם. לפיכך מברכין על הירח מפני כבוד השכינה כשאדם מבושם מן השבת. וי"מ כשהוא מבושם, הירח, דתניא אין מברכין על הירח עד שיתבשם. פי' שיהיה גדול ויעשה כמן כן עגול, כמדתרגמינן את הכיור ואת כנו, ית כירא וית בסיסיה. וי"מ כשהוא מבושם, האדם במוצאי שבת, שבירך כבר בורא עצי בשמים של הבדלה. ותולה עיניו כנגדה, ומיישר רגליו, ומברך ואומר שלשה פעמים, סימן טוב תהיה לישראל, ברוך יוצרך, ברוך בוראך, ברוך מקדשך. ורוקד שלשה פעמים כנגדה, ואומר בכל פעם ופעם, כשם שאני רוקד כנגדך ואיני יכול ליגע בך, כך אם ירקדו אחרים כנגדי להזיקני לא יוכלו ליגע בי. ואומר תפול עליהם אימתה ופחד בגדול זרועך ידמו כאבן. וחוזר ואומר אותו למפרע, כאבן ידמו זרועך בגדול ופחד אימתה עליהם תפול. ואומר כן שלשה פעמים אמן אמן הללויה. ואומר לחבירו שלשה פעמים שלום עליך. וילך לביתו בלב טוב. ויש אומרים שצריך לומר על זה הסדר, ברוך יוצרך, ברוך עושך, ברוך קוניך, ברוך בוראיך. סימן יעקב, יעקב אבינו ע"ה, והוא רמז לו.